

Rok 2007, L (LXIII)

CHOWANNA

Tom 1 (28)

Płeć a wybrane problemy społeczne

pod redakcją
Eugonii MANDAL

Wydawnictwo
Uniwersytetu Śląskiego
Katowice 2007

Redaktor naczelny

Prof. dr hab. Stanisław Juszczyk

Recenzentki

Maria Ledzińska, Maria Strykowska

Rada Naukowa

Prof. dr hab. Jerzy Brzeziński
Prof. dr hab. Maria Czerepaniak-Walczak
Prof. dr hab. Kazimierz Denek
Prof. dr hab. Tadeusz Frączkowiak
Prof. dr hab. Adam Frączek
Prof. dr hab. Stanisław Kawula
Prof. dr hab. Wojciech Kojs
Prof. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski
Prof. dr hab. Zbigniew Kwieciński
Prof. dr hab. Tadeusz Lewowicki
Prof. dr hab. Mieczysław Łobocki
Prof. dr hab. Krystyna Marzec-Holka
Prof. dr hab. Stefan Mieszalski
Prof. dr hab. Aleksander Nalaskowski
Prof. dr hab. Czesław Nosal
Prof. dr hab. Irena Obuchowska
Prof. dr hab. Wincenty Okoń
Prof. dr hab. Stanisław Palka
Prof. dr hab. Karol Poznański
Prof. dr hab. Bronisław Siemieniecki
Prof. dr hab. Andrzej Radziewicz-Winnicki
Prof. dr hab. Bogusław Śliwerski
Prof. dr hab. Andrzej de Tehorzewski
Prof. dr hab. Janina Wyczęsany

Kolegium Redakcyjne

Prof. dr hab. Teresa Borowska
Prof. UŚ dr hab. Władysława Łuszczuk
Prof. UŚ dr hab. Katarzyna Popiołek
Prof. dr hab. Zofia Ratajczak
Prof. UŚ dr hab. Jan M. Stanik
Prof. dr hab. Adam Stankowski
Prof. UŚ dr hab. Agnieszka Stopińska-Pająk
Prof. UŚ dr hab. Ewa Syrek

Sekretarz Redakcji

Dr Beata Pitula

www.chowanna.us.edu.pl

Adres Redakcji / Editorial Address
Wydział Pedagogiki i Psychologii
Uniwersytet Śląski
40-126 Katowice, ul. M. Grażyńskiego 53
tel. fax (032) 258-94-82

Spis treści

Wstęp (*Eugenia Mandal*) 5

ARTYKUŁY

Przemoc i agresja

Izabela Rajska-Kulik: **Przemoc wewnątrzmałżeńska – uwarunkowania pozostawiania maltretowanych kobiet w krzywdzącym związku** 11
Agnieszka Roszkowska, Joanna Kucharewicz: **Zachowania agresywne dziewcząt i chłopców popełniających czyny karalne w świetle badań Skala Agresji Bussa-Durkee (1961)**. 25

Praca i bezrobocie

Agnieszka Wilczyńska-Kwiatek: **Psychologiczne wyznaczniki radzenia sobie bezrobotnych kobiet** 39
Elżbieta Turska: **Osoby niepełnosprawne na rynku pracy – sytuacja kobiet i mężczyzn pozostających bez pracy** 53
Izabela Bara, Małgorzata Dobrowolska: **Skuteczność szkoleń kwalifikacyjnych jako metody aktywizacji zawodowej a płeć. Na przykładzie absolwentów szkoleń przekwalifikowujących programów pomocowych Unii Europejskiej PHARE Inicjatywa I (PL 9811) i PHARE Inicjatywa II** 63

Aktywność polityczna

Agnieszka Gawor, Eugenia Mandal: **Kobieta czy polityk? Treść i struktura stereotypu kobiety zajmującej się polityką** 79
Radosław Walczak, Dariusz Banaszek, Grzegorz Pajestka, Adam Szuba: **Wpływ autorstwa tekstu na jego ocenę. Stereotypy płciowe a wizerunek polityka** 94

Nowe technologie

- Patrycja Rudnicka: **Analiza porównawcza wzorców korzystania z Internetu dziewcząt i chłopców** 107
- Agata Chudzicka-Czupała, Małgorzata Grzywacz, Katarzyna Janiec: **Spostrzeżenie czasu przez kobiety i mężczyzn a skłonność do nadmiernego korzystania z Internetu** 119

Stres

- Anna Brytek: **Strategie radzenia sobie ze stresem a zasoby osobiste studentek w Polsce i we Francji** 135

RECENZJE

- Claire M. Renzetti i Daniel J. Curran: *Kobiety, mężczyźni i społeczeństwo. Red. naukowa Zbyszko Melosik, przekł. Agnieszka Gromkowska-Melosik. Warszawa, PWN 2005, ss. 692 (Eugenia Mandal)* 151
- Ewa Bielska, Andrzej Radziejewicz-Winnicki, Adam Roter: *Social and educational problems in Poland (Essays and chosen conceptions at the background of the EU accession). Katowice, ŚWSZ 2005, ss. 119 (Piotr Mosiek)* 156
- Summary 165

„Chowanna”	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego	Katowice 2007	R. L (LXIII)	T. 1 (28)	s. 5–8
------------	--	---------------	-----------------	--------------	--------

Wstęp

Oddawany właśnie do rąk Czytelnika kolejny tom „Chowanny” zatytułowany został: *Płeć a wybrane problemy społeczne*. Tomem tym Autorzy pragną włączyć się w nurt rozważań i dyskusji nad rolą płci w genezie, natężeniu i obrazie wybranych problemów społecznych. Pogłębiona bowiem analiza wielu zjawisk zachodzących w życiu społecznym wskazuje na istotną – rolę płci. Tymczasem właśnie to ważne znaczenie płci stosunkowo rzadko jest podejmowane w analizach problemów społecznych.

Płeć określana jest tutaj jako płeć biologiczna i społeczno-kulturowa (*gender*). Pojmowana jest zatem nie tylko jako charakterystyka biologiczna czy metrykalna osoby, ale jako centralna o niej informacja, ważna kategoria i konstrukt społeczny. Jako taka staje się zaś ona podstawą budowania – na podstawie stereotypów związanych z płcią – obrazu drugiego człowieka. Jest też ważnym regulatorem zachowania w społecznej z nim interakcji.

Artykuły stanowiące zawartość przedstawianego numeru „Chowanny” dotyczą „starych” zjawisk czy problemów społecznych, to jest obecnych od zawsze w życiu społecznym. Są nimi takie wszechobecne problemy, jak agresja i przemoc, ale także stres. Zamieszczone w numerze teksty dotyczą też problemów „nowych”, czyli takich, które stosunkowo niedawno pojawiły się we współczesnym świecie. Związane są one głównie z rozwojem nowych technologii i wirtualnej rzeczywistości. W tekstach składających się na prezentowany tom poddano analizie również inne zagadnienia, mianowicie takie, które są obecne od dawna w życiu społecznym, ale społeczna wrażliwość na nie lub ich znaczenie są dostrzegane dopiero od niedawna. Takimi problemami stają się negatywne zjawiska obserwowane w pracy zawodowej czy w życiu publicznym.

Zawartość tomu podzielona została na kilka części: 1) *Przemoc i agresja*. 2) *Praca i bezrobocie*. 3) *Aktywność polityczna*. 4) *Nowe technologie*. 5) *Stres*.

W części pierwszej: *Przemoc i agresja* – Autorki zamieszczonych w niej artykułów podjęły próbę zilustrowania – w perspektywie płci – ciągle powszechnego i trudnego problemu społecznego, jakim w życiu społecznym są przemoc i agresja. Zanalizowały problem przemocy domowej oraz fenomen różnic międzypłciowych w zakresie agresji. Obserwacje życia codziennego i statystyki policyjne pokazują, że w środowisku rodzinnym bardzo często dochodzi do aktów agresji, a bezbronne kobiety i dzieci najczęściej stają się ofiarami przemocy domowej. Te same statystyki donoszą, że mężczyźni częściej niż kobiety popełniają większość przestępstw związanych z użyciem siły. Podobnie naukowe metaanalizy pokazują, że chłopcy i mężczyźni generalnie są bardziej agresywni. Powstaje zatem pytanie, dlaczego mamy do czynienia z takim stanem rzeczy.

Izabela Rajska-Kulik w swoim tekście: *Przemoc wewnątrzmałżeńska – uwarunkowania pozostawiania maltretowanych kobiet w krzywdzącym związku* przedstawia najbardziej typowe mechanizmy psychologiczne leżące u podstaw przemocy domowej, podejmuje próbę odpowiedzi na pytanie, dlaczego bitym i upokarzonym przez lata kobietom tak trudno wyrwać się z „zakłętogo” kręgu przemocy. Omawia syndrom bitej kobiety i tzw. małżeński terror.

Agnieszka Roszkowska i Joanna Kucharewicz w artykule: *Zachowania agresywne dziewcząt i chłopców popełniających czyny karalne w świetle badań Skala Agresji (SABD) Buss-Durkee* prezentują rezultaty badań własnych nad grupami nastoletnich dziewcząt i chłopców – nieletnich sprawców czynów przestępczych.

W części drugiej zbioru zatytułowanej: *Praca i bezrobocie* znalazły się trzy teksty poświęcone kolejnemu – równie bolesnemu jak zjawisko przemocy i podobnie trudnemu do rozwiązania – problemowi współczesnych społeczeństw, jakim jest pozostawanie bez pracy. Artykuły te mają charakter przeglądowy i prezentują rezultaty badań empirycznych.

Podkreślono w nich fakt, że zarówno praca, jak i bezrobocie są zagadnieniami, które należy rozpatrywać w m.in. perspektywie płci. Wszystkie bowiem dane statystyczne wskazują na trudniejszą sytuację kobiet niż mężczyzn na rynku pracy pod względem wynagrodzeń, emerytur, barier w awansie, segregacji zawodowej oraz poszukiwania pracy czy pozostawania bez niej. Jednocześnie te niekorzystne dla kobiet zjawiska nie zmieniają się, lecz przeciwnie – od wielu lat utrzymują się na podobnym poziomie. Kobietom trudniej znaleźć pracę: napotyka ją one także liczne bariery i problemy zawodowe.

W artykule zatytułowanym: *Psychologiczne wyznaczniki radzenia sobie bezrobotnych kobiet* **Agnieszka Wilczyńska-Kwiatek** podkreśla niejako „kobiecy” charakter zjawiska bezrobocia. Pokazuje, że kobiety przeważają w grupie osób pozostających bez pracy. Jednocześnie w swoich badaniach empirycznych wskazuje na ważną rolę niektórych zmiennych psychologicznych (m.in. pragmatyzmu-pryncypializmu, poczucia kontroli, potrze-

by aprobaty społecznej, planów na przyszłość) w radzeniu sobie w sytuacji bezrobocia przez kobiety.

W następnym tekście: *Analiza sytuacji niepełnosprawnych bezrobotnych kobiet i mężczyzn na lokalnym rynku pracy* **Elżbieta Turska** omawia bardzo trudną sytuację osób, które nie tylko pozostają bez pracy, ale i zostały boleśnie dotknięte przez los chorobą czy kalectwem. Pokazuje, że i w tej grupie sytuacja zawodowa niepełnosprawnych i bezrobotnych kobiet jest trudniejsza niż sytuacja znajdujących się w podobnym położeniu mężczyzn.

Kolejno **Izabela Bara i Małgorzata Dobrowolska** w tekście: *Skuteczność szkoleń kwalifikacyjnych jako metody aktywizacji zawodowej a płeć. Na przykładzie absolwentów szkoleń przekwalifikujących programów pomocowych Unii Europejskiej PHARE Inicjatywa I (PL 9811) i PHARE Inicjatywa II* prezentują wyniki analiz porównawczych w zakresie efektywności programów pomocowych w sytuacji poszukiwania pracy w grupach kobiet i mężczyzn. I tutaj rezultaty wskazują na mniejsze szanse kobiet niż mężczyzn na znalezienie pracy.

Część trzecia zatytułowana: *Aktywność polityczna* zawiera dwa artykuły podejmujące próbę odpowiedzi na pytanie o przyczyny mniejszego udziału w życiu publicznym kobiet. Pomimo bowiem wielu zmian prawnych, ruchów emancypacyjnych i dyskusji społecznych kobiety nadal są mniej aktywne niż mężczyźni obecne w świecie polityki.

W artykule zatytułowanym: *Kobieta czy polityk? Treść i struktura i stereotypu kobiety zajmującej się polityką* **Agnieszka Gawor i Eugenia Mandal** przedstawiają wyniki badań na temat postrzegania kobiet zajmujących się polityką. Przedstawiają ogólną treść stereotypu oraz jego komponenty. Porównują obraz kobiety polityka w odbiorze kobiet i mężczyzn. Zastanawiają się nad tym, czy kobieta polityk widziana jest przez ludzi bardziej w perspektywie cech męskich – jako polityk, czy cech kobiecych – jako kobieta.

Radosław Walczak, Dariusz Banaszek, Grzegorz Pajestka i Adam Szuba w artykule: *Wpływ autorstwa tekstu na jego ocenę. Stereotypy płciowe a wizerunek polityka* pokazują wyniki badań eksperymentalnych nad rolą stereotypów płci w percepcji polityków: kobiet i mężczyzn. Autorzy nawiązali tutaj do badań Petera Goldberga z 1968 roku. Okazuje się, że to raczej płeć (rzekomego) autora tekstu z zakresu polityki, a nie jego merytoryczna zawartość, określać mogą sposób jego odbioru przez czytelników. Wyniki badań wskazują – jak się wydaje – także na ogólnie negatywny wizerunek polskiego polityka niezależnie od płci.

Część czwarta przedstawianego zbioru zatytułowana została: *Nowe technologie*. Przedstawiono w niej dwa artykuły dotyczące radzenia sobie przez kobiety i mężczyzn z nowym technologicznym wyzwaniem, jakim są wirtualna rzeczywistość i przestrzeń Internetu. W perspektywie stereotypów płciowych technika przynależy – podobnie jak omawiana wcześniej polityka –

do tzw. męskiego świata. Powstaje zatem pytanie: Jak współczesne kobiety odnajdują się w tej nowej rzeczywistości? Czy Internet to dla nich szansa, czy raczej trudne wyzwanie i zagrożenie?

Patrycja Rudnicka w swoim artykule: *Analiza porównawcza wzorców korzystania z Internetu dziewcząt i chłopców* prezentuje wyniki badań optymistycznie i na przekór stereotypom płciowym ilustrujące, że zarówno dziewczęta, jak i chłopcy wykazują daleko idącą skuteczność w posługiwaniu się Internetem. Różnice między płciami dotyczą natomiast odmiennych preferencji w zakresie korzystania z internetowych usług.

Kolejno **Agata Chudzicka-Czupała, Małgorzata Grzywacz i Katarzyna Janiec** w tekście: *Spostrzeganie czasu przez kobiety i mężczyzn a skłonność do nadmiernego korzystania z Internetu* pokazują, że zarówno kobietom, jak i mężczyznom w podobnym stopniu grozi uzależnienie od Internetu. Międzypłciowe różnice dotyczą zaś odmiennej percepcji czasu spędzanego z komputerem.

W części ostatniej zatytułowanej: *Stres* zamieszczono tekst wskazujący na wagę problematyki stresu w kontekście płci i kultury. Badania psychologów pokazują bowiem, że funkcjonowanie w sytuacji stresu zależy m.in. od płci. Wyróżnić można nie tylko tzw. stres kobiecy i stres męski. Również sposoby radzenia sobie ze stresem bywają odmienne u kobiet, które chętniej wybierają strategie emocjonalne czy zakupy, niż u mężczyzn – preferujących strategie zadaniowe, ale i alkohol.

Anna Brytek w swoim artykule zatytułowanym: *Strategie radzenia sobie ze stresem a zasoby osobiste studentek w Polsce i we Francji* przedstawia rezultaty badań pokazujących istotne znaczenie posiadanych przez kobiety zasobów osobistych (poczucie własnej wartości, religijność, umiejscowienie poczucia kontroli) w radzeniu sobie ze stresem. Wskazuje też na rolę kultury – polskiej i francuskiej – w tym procesie.

Tom kończą dwie recenzje. Pierwsza to napisana przez **Eugenię Mandal** recenzja książki autorstwa Claire M. Renzetti i Daniela J. Currana: *Kobiety, mężczyźni i społeczeństwo*. Drugą stanowi recenzja **Piotra Mośka** książki autorstwa Ewy Bielskiej, Andrzeja Radziejewicz-Winnickiego i Adama Roterata pt. *Social and Educational Problems in Poland*.

Przekazując Czytelnikom kolejny numer „Chowanny”, mamy nadzieję, że rozważania przedstawione w zamieszczonych w nim artykułach spotkają się nie tylko z zainteresowaniem Czytelników, ale staną się inspiracją do dalszych przemyśleń. Zachęca do dyskusji nad rzeczywistością społeczną w perspektywie płci, czyli nie tylko w aspekcie różnic lub podobieństw, ale i ważnych problemów czekających na swoje rozwiązanie.

Gender and selected social problems

Summary

The following volume of “Chowanna” was entitled *Gender and selected social problems*. In so doing, the editorial board and the authors want to join a discussion on the role of gender in the genesis and image of selected social problems. The content of the volume was divided into several parts: 1. Violence and aggression; 2. *Work and unemployment*; 3. *Political activity*; 4. *New technologies*; 5. *Stress*.

In the first part, *Violence and aggression*, the attempt was made to illustrate violence and aggression referred to as painful social problems in social life. In her text, An inside-marital violence – conditions of staying in a harmful relationship by maltreated women, Izabela Rajska-Kulik presents the most typical psychological mechanisms giving rise to home violence. She discusses the syndrome of a beaten woman, and the so called marital terror. Agnieszka Roszkowska and Joanna Kucharewicz, in their article entitled *A psychological diagnosis of disorders in the social functioning of girls and boys in the light of studies carried out by means of Buss-Durkee’s Aggression Scale (SABD)*, present the results of the studies on the groups of teenage girls and boys – juvenile delinquents.

The second part of the work under the title of *Work and unemployment* included three texts. They show that both work and unemployment are the issues that ought to be considered, among other things, from the perspective of gender. In her article entitled *Psychological determinants of self-management by unemployed women*, Agnieszka Wilczyńska-Kwiatkiewicz, points to the significant role of pragmatism-principlism, the sense of control, the need of social approval, future plans, among other things, play in self-management in the case of unemployed women. In the text *The analysis of the situation of handicapped unemployed people and unemployed women face in the local job market*, Elżbieta Turska shows a difficult situation of handicapped people and unemployed women in the local job market. Izabela Bara and Małgorzata Dobrowolska, in their text *The efficiency of qualification workshops as a method of professional activation and gender. On the basis of the graduates of the workshops of EU PHARE Inicjatywa I PL 9811 and PHARE Inicjatywa II aid re-qualifying programs*, on the other hand, present the outcomes of comparative analyses in terms of the evaluation of the efficiency of the aid programs in the situation of work search in groups of women and men.

Part three, entitled *Political activity*, comprises two articles in which the attempt was made to answer the question on the reasons of women’s smaller participation in the public life. In their article *A woman politician. The content and structure of the stereotype of a woman taking up politics*, Agnieszka Gawor and Eugenia Mandala, present the findings of the research on the subject of perceiving women dealing with politics. They show a general content of the stereotype, and its components. Radosław Walczak, Dariusz Banaszek, Grzegorz Pajestka and Adam Szuba and in *The influence of the text authorship on its evaluation. Gender stereotypes and the image of a politician*,

present the results of experimental studies on the role of gender stereotypes in the perception of politicians.

Part four of the collection in question was entitled *New technologies*. It consisted of two articles concerning the problem of women and men coping with the new technological challenge, namely the Internet. Patrycja Rudnicka, in the article *A comparative analysis of the patterns of using the Internet by girls and boys*, introduces the research findings illustrating that the observed gender differences concern mainly different preferences in terms of making use of the Internet services. Agata Chudzicka-Czupata, Małgorzata Grzywacz and Katarzyna Janiec, in the text entitled *Women's and men's perceptions of time and a tendency for an excessive use of the Internet*, point out that the "inter-gender" differences are related to the perception of time spent at the computer.

In the last part, entitled *Stress*, a text raising the issue of stress in gender and cultural context was included. Anna Brytek, in *Stress self-managing strategies employed by female students, and their self-esteem and control location*. The Polish-French studies, presents the outcomes of the research emphasising the importance of women's personal resources (self-esteem, religiousness, control location) and cultural ones in coping with stress.

The volume closes with Eugenia Mandal's review of *Women, men and society, a book by Claire M. Renzetti and Daniel J. Curran*, and Piotr Mosiek's review of *Social and educational problems in Poland, a book by Ewa Bielska, Andrzej Radziewicz-Winnicki, and Adam Roter*.

Nr indeksu 330566
PL ISSN 0137-707X

Copyright © 2007 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

Projekt okładki
Aleksander Herman

Redaktor
Barbara Konopka

Redaktor techniczny
Barbara Arenhövel

Korektor
Mirosława Żłobińska

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Nakład: 280 + 50 egz. Ark. druk. 10,75. Ark. wyd.
12,0. Papier offset. kl. III, 80 g Cena 25 zł

Łamanie: Pracownia Składu Komputerowego
Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego
Druk i oprawa: EXPOL, P. Rybiński, J. Dąbek, Spółka Jawna
ul. Brzeska 4, 87-800 Włocławek

Zasady opracowania materiałów

1. Redakcja przyjmuje teksty nigdzie dotąd nie publikowane.
2. Nadsyłane prace będą recenzowane, a następnie omawiane na posiedzeniach Redakcji, która podejmie decyzję w sprawie zakwalifikowania ich do druku. O decyzji Redakcji Autor zostanie poinformowany. W przypadku niezakwalifikowania artykułu do druku zostanie on zwrócony Autorowi. (Prace realizowane między innymi w ramach grantu powinny być opatrzone informacją o rodzaju, numerze i tytule problemu badawczego).
3. Objętość tekstu nie może przekraczać 16 stron maszynopisu, łącznie z bibliografią, przypisami, tabelami, rysunkami. Wyjątek od tej zasady stanowią jedynie artykuły zamówione.
4. Materiały przekazane do redakcji powinny zawierać:
 - komputerowy wydruk tekstu wraz z dyskietką, ewentualnie maszynopis tekstu (znormalizowany, w dwóch egzemplarzach) wraz z bibliografią (uporządkowaną alfabetycznie, w układzie nazwisko / data),
 - tabele, rysunki (wydruk oraz dyskietka, ewentualnie wykonane starym na kalce technicznej, opisane, w jednym egzemplarzu),
 - streszczenia w języku polskim i w języku angielskim,
 - przypisy: bibliograficzne (podane w tekście głównym, umieszczone w nawiasach w układzie nazwisko / data), rzeczowe (opatrzone cyfrą odpowiadającą numeracji ciągłej przypisów w tekście głównym, napisane na oddzielnej stronie),
 - informacje o Autorze (imię i nazwisko, tytuł, stopień naukowy i zawodowy, specjalność, stanowisko i miejsce pracy, aktualnie pełnione funkcje w stowarzyszeniach i towarzystwach krajowych i zagranicznych, adres do korespondencji, adres domowy, numer telefonu).

WARUNKI PRENUMERATY

Warunkiem regularnego otrzymywania „Chowanny” jest złożenie zamówienia na prenumeratę roczną. Cena jednego tomu w roku 2007 wyniesie 25 zł. Płatności należy dokonywać dopiero po otrzymaniu egzemplarzu i faktury.

Zamówienia prosimy wysłać pod adresem:

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO
UL. BANKOWA 12B, 40-007 KATOWICE
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl
tel. (032) 359-18-60 lub (032) 359-15-70

Bieżące numery można nabywać bezpośrednio w księgarni Wydawnictwa lub zamawiać korespondencyjnie za zaliczeniem pocztowym.

Subscription orders for all the magazines published in Poland available through the local press distributors or directly through the

Foreign Trade Enterprise
ARS POLONA
Krakowskie Przedmieście 7, 00-950 Warszawa, Poland
Bank Account: Bank Handlowy SA w Warszawie 201061-710-1310

Księgarnia Wysyłkowa
„LEXICON”
Maciej Woliński
skrytka pocztowa 957, 00-950 Warszawa 1
tel/fax (022) 625-01-29, (022) 648-41-23
e-mail: lexicon@medianet.pl

KOLPORTER SA
ul. Strycharska 6
25-659 Kielce

W 2007 roku nakładem

Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego

ukazały się następujące publikacje z dziedziny pedagogiki i psychologii:

„Chowanna”, R. XLIX (LXII), T. 1 (26): *Współczesny nauczyciel w koncepcjach pedeutologicznych i praktyce edukacyjnej*. Red. Dorota Ekiert-Oldroyd.

„Chowanna”, R. XLIX (LXIII), T. 2 (27): *Resocjalizacja młodzieży niedostosowanej społecznie – wybrane konteksty*. Red. Eugenia Mandal.

Diagnoza psychologiczna dzieci w wieku przedszkolnym. Red. Zofia Dołęga. Wyd. 2.

Ewa Jarosz: *Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego*. Wyd. 6.

Urszula Szuścik: *Znak werbalny i znak plastyczny w twórczości rysunkowej dziecka*.

Zofia Ratajczak, Augustyn Bańka, Elżbieta Turska: *Współczesna psychologia pracy i organizacji. Wybrane zagadnienia*.

Z badań nad zdrowiem psychicznym uczniów – wstęp do działań profilaktycznych szkoły. Red. Zofia Dołęga, Maria John-Borys.